

За підтримки:

Bundesministerium für
Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

відповідно до рішення Бундестагу
Федеративної Республіки Німеччина

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск № 5/2013

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у квітні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Реорганізовано деякі територіальні органи Державного агентства земельних ресурсів
- Встановлено порядок одержання інформації для здійснення державного контролю за використанням та охороною земель

Аграрне законодавство

- Відшкодування зерновим складам до 90% вартості зерна
- Затверджено тимчасовий порядок сертифікації насіння та садивного матеріалу
- Встановлено критерії оцінки ступеня ризику діяльності та періодичність перевірок у галузі рибного господарства
- Правила арбітражного визначення якості насіння і садивного матеріалу на вимогу споживача

Альтернативні джерела енергії

- Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у квітні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Пропозиції щодо врегулювання порядку реєстрації права державної та комунальної власності на землю
- Пропозиції щодо розпорядження землями державної та комунальної власності до їх розмежування

Аграрне законодавство

- Пропонується спростити порядок обігу харчових продуктів
- Пропозиції спростити державні закупівлі окремої сільськогосподарської продукції у фізичних осіб-виробників
- Виробництво та постачання цукру на внутрішній ринок: законодавчі ініціативи
- Пропонується змінити статус та окремі повноваження Аграрного фонду

Державна підтримка

- Пропозиції автоматичного бюджетного відшкодування сум ПДВ молокопереробним підприємствам

Альтернативні джерела енергії

- Зменшення податкового навантаження на виробників альтернативних видів палива: законодавчі ініціативи
- Пропонуються зміни до законодавства з метою стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел

Податкове та митне законодавство

- Законодавча ініціатива щодо зміни статусу та розміру фіксованого сільськогосподарського податку
- Пропонується скасувати вивізні мито на насіння соняшнику

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у квітні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Реорганізовано деякі територіальні органи Державного агентства земельних ресурсів

Постанова Кабінету Міністрів України «Про реорганізацію деяких територіальних органів Державного агентства земельних ресурсів» від 10.04.2013р. № 251; набрала чинності 18.04.2013р.

Постановою затверджено перелік територіальних органів Державного агентства земельних ресурсів, які реорганізуються або шляхом перетворення, або шляхом поділу.

Встановлено порядок одержання інформації для здійснення державного контролю за використанням та охороною земель

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку одержання документів, матеріалів та іншої інформації, необхідних для здійснення державного нагляду (контролю) за використанням та охороною земель» від 14.03.2013р. № 179; зареєстрований в Мін'юсті 28.03.2013р. за № 515/23047; набрав чинності 29.04.2013р.

Наказ встановлює процедуру одержання від центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, власників і користувачів, у тому числі орендарів земельних ділянок документів, матеріалів та іншої інформації для:

- здійснення державного нагляду (контролю) за використанням та охороною земель,
- виклику громадян, у тому числі посадових осіб, для одержання від них усних або письмових пояснень з питань, пов'язаних з порушенням земельного законодавства,
- оскарження дій посадових осіб Державної інспекції сільськогосподарства України. Особи, яким вручено (надіслано) клопотання чи

повідомлення, можуть оскаржити дії посадової особи (державного інспектора), яка їх вручила (надіслала) керівнику інспекційного органу, в якому працює державний інспектор, керівнику вищестоящего органу (посадової особи вищого рівня) або до суду.

Аграрне законодавство

Відшкодування зерновим складам до 90% вартості зерна

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Гарантійного фонду виконання зобов'язань за складськими документами на зерно» від 20.11.2012р. № 5493-VI; набрав чинності 18.04.2013р.

Відповідно до даного Закону Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно гарантує власникам складських документів, в тому числі кредиторам, відшкодування до 90% вартості зерна, у тому випадку, якщо зерновий склад неспроможний повернути вказану у складських документах кількість зерна відповідної якості та/або відшкодувати в повному обсязі вартість такого зерна незалежно від причин виникнення цієї неможливості. Гарантійний фонд виконання зобов'язань за складськими документами на зерно є державною спеціалізованою невідприємницькою установою.

Закон прийнято з метою забезпечення та захисту прав і законних інтересів володільців складських документів на зерно.

Затверджено тимчасовий порядок сертифікації насіння та садивного матеріалу

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Тимчасового порядку проведення сертифікації насіння та садивного матеріалу» від 22.04.2013р. № 299; набрала чинності 07.05.2013р.

Дія Постанови поширюється на насіння та садивний матеріал сортів рослин, внесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних до поширення в Україні, або Реєстру сортів рослин Організації економічного співробітництва та розвитку. Дія Постанови не поширюється на

насіння та садивний матеріал декоративних рослин. Для проведення сертифікації суб'єкт господарювання подає територіальному органу Державної інспекції сільського господарства України необхідні документи:

1. повідомлення про проведення сертифікації насіння та садивного матеріалу за відповідною формою,

2. за наявності скріплені печаткою суб'єкта господарювання копії:

- плану-схеми розміщення насінневих посівів,
- ліцензійного договору про використання сорту рослин з описом сорту,
- сертифіката на насіння та садивний матеріал, виданого на насіння та садивний матеріал попередньої генерації під час послідовного розмноження.

Суб'єкт господарювання також укладає з органом сертифікації договір про надання послуг з проведення сертифікації насіння та садивного матеріалу за відповідною формою.

Постанову розроблено з метою врегулювання процедури визначення та засвідчення відповідності сортових і посівних якостей насіння та садивного матеріалу на всіх етапах розмноження.

Встановлено критерії ступеня ризику діяльності та періодичність перевірок у галузі рибного господарства

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в галузі рибного господарства та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державним агентством рибного господарства» від 17.04.2013р. № 276; набрала чинності 25.04.2013р.

Постановою встановлено, що до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в галузі рибного господарства, належать:

- видовий склад об'єктів аквакультури;

- значення водного об'єкта (загальнодержавне або місцеве);
- обсяг вилучення водних біоресурсів;
- наявність порушень вимог законодавства у галузі рибного господарства.

Планові заходи державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання в галузі рибного господарства здійснюються з такою періодичністю:

- з високим ступенем ризику – не частіше одного разу на 1 рік;
- із середнім ступенем ризику – не частіше одного разу на 3 роки;
- з незначним ступенем ризику – не частіше одного разу на 5 років.

Правила арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу на вимогу споживача

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Правил арбітражного (експертного) визначення якості насіння і садивного матеріалу та порядку оформлення заяв» 26.03.2013р. № 221; зареєстрований в Мін'юсті 10.04.2013р. за № 588/23120; набрав чинності 30.04.2013р.

Наказом передбачено, що арбітражне (експертне) визначення відповідності сортової якості проводиться методом польового інспектування, ділянкового та лабораторного сортового контролю на вимогу споживача насіння та/або садивного матеріалу у разі, якщо споживач не впевнений у відповідності сортової якості, що зазначена у супровідних документах на придбане насіння та садивний матеріал.

Арбітражне (експертне) визначення відповідності сортової якості садивного матеріалу багаторічних рослин проводиться методом польового інспектування та лабораторного сортового контролю.

Рішення про подання до арбітражу (експертизи) визначення якості насіння та садивного матеріалу приймає державний інспектор Державної інспекції сільського господарства України.

Наказ розроблено з метою встановлення порядку та умов визначення якості насіння і садивного матеріалу на вимогу споживача.

Альтернативні джерела енергії

Стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про електроенергетику» щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії» від 20.11.2012р. № 5485-VI; набрав чинності 01.04.2013р.

Законом вводяться та визначаються нові поняття, удосконалюється система застосування «зеленого» тарифу на електроенергію, що виробляється з альтернативних джерел енергії, удосконалюється законодавчий механізм стимулювання розвитку та використання відновлювальних джерел енергії.

Відповідно до Закону «зелений» тариф – спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію пускових комплексах, з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – вироблена лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями).

Законом передбачено, що для об'єктів електроенергетики, що виробляють електроенергію із альтернативних джерел (крім доменного та коксівного газів) та будівництво яких почалося після 01.01.2012р., «зелений» тариф застосовується за умови дотримання вимог щодо розміру місцевої складової. Місцевою складовою для цілей цього Закону є частка визначених даним Законом складових об'єкта електроенергетики українського походження, використаних при створенні об'єкта електроенергетики.

Метою Закону є забезпечення зростання частки «зеленої» енергетики в енергетичному балансі України, зменшення залежності від імпорту вуглеводневих енергоносіїв та їх негативного впливу на навколишнє природне середовище, адаптація українського законодавства до європейського.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у квітні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Пропозиції щодо врегулювання порядку реєстрації права державної та комунальної власності на землю

Проект Закону про внесення змін до статей 4 та 29 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» щодо прав на земельні ділянки державної чи комунальної власності) № 2674, зареєстрований 01.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Глазунов С. М., н/д Шпенюв Д. Ю.).

Проектом Закону передбачається, що державна реєстрація права власності на земельні ділянки державної чи комунальної власності здійснюється одночасно з державною реєстрацією інших прав на неї (права оренди, користування тощо) на підставі витягу з Державного земельного кадастру, після державної реєстрації земельної ділянки та укладеного договору оренди (особистого сервітуту) та рішення сільської, селищної, міської ради про передачу земельної ділянки у користування. При цьому органи виконавчої влади і органи місцевого самоврядування у разі державної реєстрації права власності на земельні ділянки державної чи комунальної власності звільняються від сплати державного мита за проведення державної реєстрації прав та їх обтяжень.

Метою законопроекту є спрощення процедури державної реєстрації прав на земельні ділянки державної та комунальної власності.

Пропозиції щодо розпорядження землями державної та комунальної власності до їх розмежування

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання деяких питань розпорядження земельними ділянками до завершення процесу розмежування земель державної та комунальної власності

2858-1, зареєстрований 19.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Миримський Л. Ю.).

Проектом Закону пропонується відтермінувати розмежування земель державної та комунальної власності і спочатку провести інвентаризацію таких земель, та внести дані про такі землі до Державного земельного кадастру. Законопроектом визначено органи, які уповноважені здійснювати розпорядження землями державної та комунальної власності до розмежування цих земель.

Метою законопроекту є вдосконалення і впорядкування розмежування земель державної і комунальної власності, процесу передачі земель, зменшення порушень і зловживань у сфері землекористування.

Аграрне законодавство

Пропонується спростити порядок обігу харчових продуктів

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» щодо документів, що супроводжують обіг харчових продуктів № 2666, зареєстрований 01.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Омелянович Д. С.).

Законопроектом пропонується закріпити на законодавчому рівні правила щодо видачі ветеринарних документів на партію харчових продуктів тільки один раз. У подальшому обіг продуктів тваринного походження для споживання людиною має проводитись за наявності товарно-транспортної накладної та декларації виробника (імпортера), у якій суб'єкт господарювання зазначає номер та дату видачі ветеринарного документа.

Проект Закону розроблено з метою виключення із законодавчо встановленого порядку обігу харчових продуктів зайвих процедур, пов'язаних із неодноразовою видачею ветеринарних документів на одну і ту ж партію харчового продукту при переміщенні її в межах держави.

Пропозиції спростити державні закупівлі окремої сільськогосподарської продукції у фізичних осіб-виробників

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пріоритетності державних закупівель окремої сільськогосподарської продукції у фізичних осіб – виробників № 2786, зареєстрований 11.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Атрошенко В. А.).

Законопроектом пропонується:

- спростити процедури закупівель сільськогосподарської продукції бюджетними установами, які відповідно до законодавства забезпечують харчуванням окремі категорії громадян;
- забезпечити державну підтримку населення України, зайнятого у сільському виробництві;
- збільшити ефективність витрачання державних коштів, що спрямовуються на закупівлю продуктів харчування.

Проект Закону розроблено з метою забезпечення пріоритетного доступу виробників-фізичних осіб до закупівель за державні кошти виробленої ними сільськогосподарської продукції, зокрема картоплі.

Виробництво та поставка цукру на внутрішній ринок: законодавчі ініціативи

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» (щодо виробництва та поставки цукру на внутрішній ринок) № 2856, зареєстрований 18.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – Кабінет Міністрів України).

Відповідно до законопроекту граничні розміри квоти «А» визначаються щороку Кабінетом Міністрів України з урахуванням балансу попиту та пропозиції і можуть включати обсяги:

- виробництва цукру з фабричних цукрових буряків;
- виробництва цукру білого з цукру-сирцю з тростини;
- імпорту цукру білого.

Поставка цукру на внутрішній ринок здійснюється суб'єктами бурякоцукрового комплексу в межах виділеної цукровому заводу квоти «А». Цукор, вироблений понад квоту «А» з фабричних цукрових буряків, цукру-сирцю з тростини, цукрових сиропів, цукрових сумішей, вважається понадквотним і повинен бути:

- або реалізованим за межами митної території України не пізніше кінця маркетингового періоду,
- або зарахованим за погодженням з Міністерством аграрної політики та продовольства України, в обсяг квоти «А» на наступний маркетинговий рік,
- або використаний для виробництва та реалізації харчової продукції на експорт,
- або використаний для виробництва біологічних видів палива.

Реалізація на внутрішньому ринку понадквотного цукру забороняється.

Законопроект спрямований на забезпечення продовольчої безпеки держави цукром вітчизняного виробництва; забезпечення функціонування ринку фабричних цукрових буряків та цукру на засадах поєднання вільної конкуренції і державного регулювання з метою збалансування інтересів суб'єктів господарювання, держави та споживачів.

Пропонується змінити статус та окремі повноваження Аграрного фонду

Проект Закону про внесення змін до статті 9 Закону України «Про державну підтримку сільськогосподарства України» (щодо удосконалення діяльності Аграрного фонду) № 2916, зареєстрований 23.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Царьов О. А.).

Законопроект пропонується реформувати Аграрний фонд з бюджетної установи у фінансову інституцію. Згідно із Проектом Закону Аграрний фонд є публічним акціонерним товариством, уповноваженим Кабінетом Міністрів України провадити цінову політику в агропромисловій галузі економіки України. Аграрний фонд має право проводити лізингові операції та здійснювати інвестиційну діяльність.

Основною метою прийняття законопроекту є підвищення ефективності реалізації цінової політики в агропромисловому секторі економіки, що може бути досягнуто в результаті діяльності та роботи публічного акціонерного товариства.

Державна підтримка

Пропозиції автоматичного бюджетного відшкодування сум ПДВ молокопереробним підприємствам

Проект Закону про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо права на отримання автоматичного бюджетного відшкодування молокопереробним підприємствам № 2853, зареєстрований 18.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Негой Ф. Ф.).

Законопроект пропонується встановити для молокопереробних підприємств автоматичне бюджетне відшкодування сум ПДВ.

Метою Проекту Закону визначено забезпечення для молокопереробних підприємств розрахунків з сільгоспвиробниками, які постачають молоко на промислово переробку, за рахунок своєчасно повернутих бюджетних коштів.

Альтернативні джерела енергії

Зменшення податкового навантаження на виробників альтернативних видів палива: законодавчі ініціативи

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо зменшення податкового навантаження на виробників альтернативних видів палива № 2694, зареєстрований 02.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Мирний О. Б., н/д Мірошніченко І. М.).

Проектом Закону пропонується:

- виключити газ (метан) вугільних родовищ, вилучений при дегазації діючих шахт та шахт, що готуються до експлуатації, зі списку об'єктів, що підлягають оподаткуванню платою за користування надрами;

- поширити відповідні передбачені Податковим кодексом України пільги на всі альтернативні види палива.

Метою законопроекту є підтримка та стимулювання виробництва альтернативних видів палива та гарантування безпеки умов ведення гірничих робіт.

Пропонуються зміни до законодавства з метою стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії № 2946, зареєстрований 26.04.2013р., опрацьовується в комітеті (ініціатори: н/д Медяник В. Ю., н/д Близнюк А. М., н/д Федоряк Г. Д., н/д Сальдо В. В., н/д Попеску І. В.).

Законопроектом пропонується наступне:

- уточнити визначення терміну «біомаса» в Законі України «Про електроенергетику» відповідно до Директиви 2009/28/ЄС стосовно сприяння використанню енергії відновлюваних джерел;
- встановити економічно обґрунтований коефіцієнт «зеленого» тарифу для електроенергії, виробленої з біогазу;
- запровадити «зелений» тариф для електроенергії, виробленої з побутових відходів та при сумісному спалюванні біомаси з викопними паливами;
- усунути дискримінаційний підхід до біогазових установок, що введені в експлуатацію до 01.04.2013р., стосовно можливості отримання «зеленого» тарифу;
- виключити необґрунтовані вимоги щодо частки місцевої складової обладнання, матеріалів та послуг в загальній вартості об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з біомаси, з біогазу, з побутових відходів та при сумісному спалюванні біомаси з викопними паливами.

Проект Закону розроблено з метою сприяння практичній реалізації «зеленого» тарифу для об'єктів електроенергетики, що виробляють

електроенергію з альтернативних джерел енергії.

Податкове та митне законодавство

Законодавча ініціатива щодо зміни статусу та розміру фіксованого сільськогосподарського податку

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо статусу та розміру ставки фіксованого сільськогосподарського податку) № 2683, зареєстрований 02.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – н/д Жеребнюк В.М.).

Законопроектом пропонується надати фіксованому сільськогосподарському податку статус місцевого податку, а також підвищити розмір ставки даного податку на 1% від нормативної грошової оцінки земельних ділянок (тобто ставка становить 1,15%) для сільськогосподарських товаровиробників, які використовують більше, ніж 100 га земель сільськогосподарського призначення.

Проект Закону спрямований на покращення організації і функціонування механізму використання земель для ведення товарного сільськогосподарського виробництва шляхом направлення надходжень від фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів.

Пропонується скасувати вивізне мито на насіння соняшнику

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про ставки вивізного (експортного) мита на насіння деяких видів олійних культур» щодо скасування вивізного (експортного) мита на насіння соняшнику № 2692, зареєстрований 02.04.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатори – н/д Мирний О. Б., н/д Мірошніченко І. М.).

Проектом Закону пропонується скасувати вивізне мито на насіння соняшнику. Станом на сьогодні ставка такого мита становить 10% митної вартості товару. Скасування Україною вивізного мита є однією з ключових вимог ЄС в рамках переговорів щодо створення зони вільної торгівлі.

Автор:

Олександр Поліводський
Юридична фірма "Софія", Київ
opolivodskyy@lawfirmsofiya.kiev.ua

Редакція та контакти:

Тарас Гагалюк, Фолькер Засе
Німецько-український агрополітичний діалог
(APD)
При Інституті економічних досліджень та полі-
тичних консультацій (IER)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2356327
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de